

การประเมินความพึงพอใจต่อสรุปรายงานการเฝ้าระวังโรค ของสำนักกระบาดวิทยา ประจำปี พ.ศ. 2555

บทนำ

สำนักกระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ได้จัดทำสรุปรายงานการเฝ้าระวังโรคประจำปี (AESR) เพื่อเป็นเครื่องมือในการกระจายข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานทางระบาดวิทยาให้แก่ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบลักษณะทางระบาดวิทยาของโรคกลุ่มเสี่ยง ปัจจัยเสี่ยง ขนาดของปัญหา ความรุนแรงของโรค เพื่อนำไปวางแผนกำหนดมาตรการป้องกันควบคุมโรค การพยากรณ์โรค ข่าวเตือนภัย ลดการระบาดของโรคในวงกว้าง และลดความรุนแรงปัญหาสุขภาพของประชาชน ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการปรับเปลี่ยนเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอ เพื่อให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพสู่ระดับสากล จึงได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการต่อสรุปรายงานการเฝ้าระวังโรคประจำปี พ.ศ. 2555 ผลที่ได้จากการประเมินจะนำไปปรับปรุงสรุปรายงานฯ ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการต่อไป

วิธีการศึกษา

ศึกษาโดยการสำรวจแบบภาคตัดขวาง ด้วยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์พร้อมสรุปรายงานการเฝ้าระวังโรคประจำปี พ.ศ. 2555 ให้แก่ผู้ใช้บริการที่รับผิดชอบงานระบาดวิทยาในหน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุขทุกระดับ สำนักงานป้องกันควบคุมโรค ที่ 1 - 12 จำนวน 12 ชุด หน่วยงานส่วนกลางของกระทรวงสาธารณสุข 196 ชุด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป 173 ชุด และสมาชิก/ห้องสมุด 330 ชุด รวม 711 ฉบับ ระหว่างวันที่ 1 ต.ค. 56 - 31 มี.ค.57 (สรุปรายงานการเฝ้าระวังโรคประจำปี 2555 ได้จัดทำและเผยแพร่ในเดือนตุลาคม 2556) ผู้ประเมินประกอบด้วยผู้บริหารงานสาธารณสุข ผู้ปฏิบัติงานสาธารณสุขของหน่วยราชการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคของกระทรวงสาธารณสุข ห้องสมุดมหาวิทยาลัย/วิทยาลัย หน่วยราชการอื่น รวมทั้งผู้สนใจในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามชนิดตอบเอง เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ความพึงพอใจโดยแบ่งระดับความพึงพอใจ 5 ระดับ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อสรุปรายงานการเฝ้าระวังโรคประจำปี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ ความถี่ และร้อยละ

ผลการประเมินความพึงพอใจ

การประเมินความพึงพอใจต่อสรุปรายงานการเฝ้าระวังโรคประจำปี พ.ศ. 2555 ครั้งนี้ สํารวจโดย ส่งแบบประเมินฯ ทางไปรษณีย์ 711 ชุด ได้รับการตอบกลับการประเมิน 102 ฉบับ ร้อยละ 14.35

ผู้ตอบแบบการประเมินความพึงพอใจฯ อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง เท่ากับ 1:1.6 และอายุเฉลี่ย 21.5 ปี อายุต่ำสุดเท่ากับ 22 ปี สูงสุด 70 ปี อายุ 40 - 49 ปี สูงสุด ร้อยละ 29.41 ระดับการศึกษาปริญญาตรีสูงสุด ร้อยละ 57.84 โดยมีลักษณะงานที่รับผิดชอบส่วนใหญ่เป็นงานวิชาการ ร้อยละ 53.92 รองลงมา งานบริหาร (21.57%) ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานระบาดวิทยา ร้อยละ 74.51

การนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์สูงสุด เพื่อใช้ในการวิเคราะห์สถานการณ์ พยากรณ์แนวโน้มลักษณะทางระบาดวิทยา ร้อยละ 53.92 รองลงมา นำไปประกอบในการวางแผน ควบคุม กำกับและประเมินผล (51.96%) และใช้ในการป้องกัน ควบคุมโรค รวมทั้งนำไปใช้ประกอบการบรรยาย (48.04%) (ตารางที่ 1) ความถี่ในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มากกว่า 5 ครั้งต่อปี ร้อยละ 70.13 สื่อสิ่งพิมพ์ (40.75%) และในรูปแบบซีดี-รอม ใช้งาน 1 - 2 ครั้งต่อปี ร้อยละ 57.14 (ตารางที่ 2)

จากการวิเคราะห์ความพึงพอใจ พบสูงสุดในระดับมากในทุกหัวข้อ จำแนกด้านเนื้อหา ความครอบคลุมและครบถ้วนของเนื้อหา มีความพึงพอใจ ร้อยละ 52.38 รองลงมา ความถูกต้องของเนื้อหา (55.95%) ขนาดของตัวอักษรที่ใช้ มีความพึงพอใจ (54.76%) ความหนาของรูปเล่ม มีความพึงพอใจ (58.33%) ด้านช่องทางการเผยแพร่ สื่อสิ่งพิมพ์มีความพึงพอใจ ร้อยละ 63.09 เว็บไซต์ของสำนักกระบาดวิทยา มีความพึงพอใจ (64.29%) รูปแบบซีดี-รอม มีความพึงพอใจ (45.24%) การใช้ประโยชน์จากรายงานการเฝ้าระวังโรคประจำปี พบว่า มีความพึงพอใจ (50.00%) สรุปรายงานความพึงพอใจโดยรวม มีความพึงพอใจระดับมาก ร้อยละ 53.57 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของหน่วยงานราชการของกระทรวงสาธารณสุขและสมาชิกที่ตอบแบบประเมินฯ จำแนกตามข้อมูลทั่วไป (n= 102)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	39	38.23
หญิง	63	61.76
อายุ (ปี)		
< 30 ปี	17	16.67
30 – 39 ปี	26	25.49
40 – 49 ปี	30	29.41
50 – 59 ปี	25	24.51
60 ปีขึ้นไป	4	3.92
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญา	2	1.96
ปริญญาตรี	59	57.84
ปริญญาโท	31	30.39
ปริญญาเอก	8	7.84
อื่น ๆ	2	1.96
สถานที่ทำงาน		
สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1-12	1	0.98
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและอำเภอ	23	22.55
โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป	6	5.88
อื่น ๆ	72	70.59
ลักษณะงานที่รับผิดชอบ		
บริหาร	22	21.57
วิชาการ	55	53.92
บริการ	13	12.75
สนับสนุน	12	11.76
ประสบการณ์การทำงานระดับวิทยา		
ไม่มี	26	25.49
มี	76	74.51
การใช้ประโยชน์จากสรุปรายงานการเฝ้าระวังโรคประจำปี พ.ศ. 2555		
นำไปประกอบในการวางแผน ควบคุมกำกับและประเมินผล	53	51.96
วิเคราะห์สถานการณ์ พยากรณ์แนวโน้มและลักษณะทางระบาดวิทยาของโรค	55	53.92
ใช้ในการป้องกันและควบคุมโรค	49	48.04
นำไปใช้ประกอบการเป็นวิทยากร	49	48.04
ใช้ประกอบในการสอบสวนการระบาดของโรค	37	36.27
ใช้ประกอบศึกษาวิจัย	39	38.23
สนับสนุนข้อมูลให้กับหน่วยงานอื่น ๆ	40	39.21
อื่น ๆ	5	4.90

ตารางที่ 2 ร้อยละของความถี่ต่อการใช้ประโยชน์สรุปรายงานการเฝ้าระวังโรคประจำปี พ.ศ. 2555 ของหน่วยงานราชการกระทรวงสาธารณสุขและสมาชิกที่ตอบแบบประเมินฯ (n= 77)

ประเภทสื่อ	ร้อยละของความถี่ต่อการใช้		
	1-2	3-4	>5
สื่อสิ่งพิมพ์ (ครั้ง/ปี)	29.87	23.38	46.75
สื่ออิเล็กทรอนิกส์(ครั้ง/ปี)	15.58	14.28	70.13
ซีดี-รอม	57.14	23.38	19.48

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของความพึงพอใจต่อสรุปรายงานการเฝ้าระวังโรคประจำปี 2555 ของแต่ละหน่วยงานราชการของกระทรวงสาธารณสุขและสมาชิกที่ตอบแบบประเมินฯ (n= 84)

หัวข้อ/ประเด็นการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ									
	มากที่สุด	ร้อยละ	มาก	ร้อยละ	ปานกลาง	ร้อยละ	น้อย	ร้อยละ	ต้องปรับปรุง	ร้อยละ
1. ด้านเนื้อหา										
1.1 ความครอบคลุมและครบถ้วน	37	44.05	44	52.38	3	3.57	0	0	0	0
1.2 ความถูกต้อง	33	39.28	47	55.95	4	4.76	0	0	0	0
1.3 ขนาดของตัวอักษรที่ใช้	33	39.29	46	54.76	5	5.95	0	0	0	0
1.4 ความหนาของรูปเล่ม	21	25	49	58.33	11	13.09	2	2.80	1	1.19
2. ช่องทางการเผยแพร่										
2.1 สื่อสิ่งพิมพ์	15	17.86	53	63.09	10	11.90	2	2.38	2	2.38
2.3 เว็บไซต์ของสำนักโรคระบาดวิทยา	20	23.81	54	64.29	7	8.33	3	3.57	0	0
2.4 รูปแบบซีดี-รอม	30	35.71	38	45.24	11	13.10	5	5.95	0	0
3. การใช้ประโยชน์จากสรุปรายงานการเฝ้าระวังโรคประจำปี	42	50	37	44.04	5	5.95	0	0	0	0
4. สรุปความพึงพอใจโดยรวม	37	44.04	45	53.57	2	2.38	0	0	0	0

สรุปผลการศึกษา

จากการส่งแบบสอบถาม 711 ชุด ได้รับการตอบกลับ 102 ชุด ร้อยละ 14.35 หน่วยงานอื่น ๆ ตอบกลับสูงสุด ร้อยละ 70.59 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและอำเภอ (22.55%) ผู้ตอบกลับอัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง เท่ากับ 1:1.6 อายุ 40 - 49 ปี ร้อยละ 29.41 ศึกษาในระดับปริญญาตรี (57.84%) รองลงมาปริญญาโท (30.39%) ผู้ที่ทำงานสายวิชาการตอบกลับสูงสุด (53.92%) และการใช้ประโยชน์จากสรุปรายงานการเฝ้าระวังโรคประจำปี นำไปใช้ในการวิเคราะห์สถานการณ์ พยากรณ์แนวโน้ม และลักษณะทางระบาดวิทยาของโรค ร้อยละ 53.92 รองลงมา นำไปประกอบในการวางแผน ควบคุม กำกับและประเมินผล (51.96%) และใช้ในการป้องกัน ควบคุมโรค กับนำไปใช้ประกอบการบรรยาย (48.04%) ความถี่ในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มากกว่า 5 ครั้งต่อปี ร้อยละ 70.13 สื่อสิ่งพิมพ์ (46.75%) และในรูปแบบซีดี-รอม ใช้งาน 1 - 2 ครั้งต่อปี ร้อยละ 57.14 จากการวิเคราะห์ค่าคะแนนความพึงพอใจในแต่ละหัวข้อ พบสูงสุดในระดับมากในทุกหัวข้อ จำแนกด้านเนื้อหา ความครอบคลุมและครบถ้วนของ

เนื้อหา มีความพึงพอใจ ร้อยละ 52.38 รองลงมา ความถูกต้องของเนื้อหา (55.95%) ขนาดของตัวอักษรที่ใช้ มีความพึงพอใจ (54.76%) ความหนาของรูปเล่ม มีความพึงพอใจ (58.33%) ด้านช่องทางการเผยแพร่ สื่อสิ่งพิมพ์มีความพึงพอใจ ร้อยละ 63.09 เว็บไซต์ของสำนักโรคระบาดวิทยา มีความพึงพอใจ (64.29%) รูปแบบซีดี-รอม มีความพึงพอใจ (45.24%) การใช้ประโยชน์จากสรุปรายงานการเฝ้าระวังโรคประจำปี พ.ศ. 2555 พบว่า มีความพึงพอใจ (50.00%) สรุปความพึงพอใจโดยรวม มีความพึงพอใจระดับมาก ร้อยละ 53.57

ขอขอบคุณผู้ที่กรุณาตอบแบบประเมินผลฯ มา ณ ที่นี้ด้วย ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คณะผู้จัดทำสรุปรายงานการเฝ้าระวังโรคประจำปี จะนำมาปรับปรุงสรุปรายงานการเฝ้าระวังโรคฯ ของสำนักโรคระบาดวิทยา ต่อไป

ผู้เรียบเรียง

สุวดี ดีวงษ์

พริยา คล้ายพ้อแดง

บรรณาธิการวิชาการ

นายองอาจ เจริญสุข